มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
น้ำอบ

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะน้ำอบไทย ไม่ครอบคลุมถึงหัวน้ำหอม น้ำหอม และออดิโคโลญจน์

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ น้ำอบ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “น้ำอบไทย” หมายถึง เครื่องหอมไทยชนิดหนึ่ง ที่ทำโดยการนำเครื่องหอม เช่น ดอกไม้ ส่วนของพรรณไม้หอม มาผ่านกระบวนการต้ม ร่ำ อบ แล้วปรุงกลิ่นด้วยเครื่องปรุงกลิ่นและแป้งหิน นำไปใช้ในงานพิธีต่าง ๆ เช่น รดน้ำผู้ใหญ่ สรงน้ำ

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

ต้องเป็นของเหลวใส มีแป้งหินตกตะกอนเมื่อวางทิ้งไว้ ไม่พบส่วนที่เป็นน้ำมันลอยเหนือน้ำอบ และไม่มีสิ่งแปลกปลอม

๓.๒ สี

ต้องมีสีที่ดีตามธรรมชาติของน้ำอบ

๓.๓ กลิ่น

ต้องมีกลิ่นหอม ปราศจากกลิ่นอื่นที่ไม่พึงประสงค์

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๔ ความเป็นกรด-ด่าง

ต้องอยู่ระหว่าง ๕.๕ ถึง ๘.๐

๔. การบรรจุ

๔.๑ ให้บรรจุน้ำอบในภาชนะบรรจุที่สะอาด เรียบร้อย ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกภายนอกได้

๔.๒ ปริมาตรสุทธิของน้ำอบในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุน้ำอบทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำอบไทย

(๒) ปริมาตรสุทธิ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อแนะนำในการใช้และการเก็บรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง น้ำอบที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าน้ำอบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป สี และกลิ่น ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าน้ำอบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความเป็นกรด-ด่าง ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๒ หน่วยภาชนะบรรจุ นำมาทำเป็นตัวอย่างรวม เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่าน้ำอบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างน้ำอบต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ ข้อ ๖.๒.๒ และข้อ ๖.๒.๓ ทุกข้อ จึงจะถือว่าน้ำอบรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป สี และกลิ่น

๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบน้ำอบอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องเป็นของเหลวใส มีแป้งหินตกตะกอนเมื่อวางทิ้งไว้ ไม่พบส่วนที่เป็นน้ำมันลอยเหนือน้ำอบ และไม่มีสิ่งแปลกปลอม	๔	๓	๒	๑
สี	ต้องมีสีที่ดีตามธรรมชาติของน้ำอบ	๔	๓	๒	๑
กลิ่น	ต้องมีกลิ่นหอม ปราศจากกลิ่นอื่นที่ไม่พึงประสงค์	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบความเป็นกรด-ด่าง

ให้ใช้เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง

๗.๓ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ

๗.๔ การทดสอบปริมาตรสุทธิ

ให้ใช้เครื่องวัดปริมาตรที่เหมาะสม